

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

V rozesílce 17/2015 najdete pozvánky a informace o akcích v regionu, nabídky programů a služeb, grantové výzvy, zajímavé články i příklady dobré praxe. Dnes přidáváme i metodický list BRAMBOROBŘANÍ.

DEN STROMŮ - 20. října - svátek, který se slaví po celém světě od poloviny 19. století.

Datum oslav Dne stromů se liší podle klimatických podmínek jednotlivých zemí. Roku 1951 přijala FAO (Food and Agriculture Organisation) Spojených národů následující usnesení: Konference shledala jako potřebné, aby si všichni lidé uvědomovali jak estetickou a psychologickou, tak i hospodářskou hodnotu lesa, a proto se doporučuje, aby se každoročně ve všech členských státech slavil světový svátek stromu, a to v době, kdy se to za lokálních podmínek zdá být příhodné. V České republice připadá Den stromů na 20. října. Náměty na aktivity a další zprávy ke kampani STROMY A MY na <http://www.liska-evvo.cz/doc/stromy-a-my>

„Ušlechtilé skutky můžeme vykonat, aniž vládneme zemi a moři“, Aristoteles

Kalendář akcí:

- ✓ **XV. Krajská konference o EVVO**, téma „Poznáváme a objevujeme přírodu“, čtvrtek 12. listopadu 2015, 14115 Baťův institut, Zlín, <http://www.liska-evvo.cz/doc/xv-krajska-konference-o-evvo-ve-zlinskem-kraji-2>
- ✓ **Seminář Svět v jednom dni pro I. stupeň ZŠ**, 25. listopadu 2015, Vsetín, <http://www.liska-evvo.cz/doc/arpok-spousti-prihlasovani-na-seminare-1>
- ✓ **Seminář „Učíme se s POLY“ pro MŠ**, 26.11.2015, Vsetín

- **Přehled akcí v regionu** najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Osvětová kampaň LÍSKY: STROMY a my, 20.9.- 30.10.2015, garant: Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště

Den stromů v Redutě, 20. října. Zábavně naučné dopoledne s tematikou stromy na podzim: výtvarná dílna, stanoviště s úkoly, výstava, povídání a další. Akce je určená pro všechny typy škol i širokou veřejnost. www.trnka.xf.cz

5. ročník osvětové kampaně STROMY a MY vrcholí tradiční akcí **Stromy pro Rochus**, která se uskuteční 24. října 2015 v areálu Park Rochus.

Můžete se zapojit do našich soutěží, programů, vycházek a exkurzí, získat metodické materiály nebo připravit vlastní program ve své organizaci a přiblížit tak téma dětem i široké veřejnosti. Více na <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane> a na Facebooku. **Napište nám do konce října o svých akcích a pošlete fotografie na infoevvo@seznam.cz**

Otevíráme pro vás dva nové akreditované kurzy:

- ✓ **Praktická péče o zahradu společně s dětmi**, 60 hodin, 4 dvoudenní moduly (pátek – sobota), únor 2016 – květen 2017, <http://www.liska-evvo.cz/doc/nabidka-noveho-vzdelavaciho-kurzu-prakticka-pece-o-zahradu-spolecne-s-detmi>
- ✓ **Specializační studium, koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SVČ**, 250 hodin, vícedenní moduly v období únor 2016 - duben 2017. Závěrečná práce obsahuje Školní program EVVO, vytvořený účastníkem studia pro vlastní školu či školské zařízení, <http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-pro-skolni-koordinatory-evvo-v-ms-zs-svc>

Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.

LÍSKA vyhláší XV. ročník Ceny za přínos k rozvoji environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty ve Zlínském kraji za rok 2015.

Návrh na nominaci může podat kterákoliv fyzická či právnická osoba prostřednictvím úplně a správně vyplněného formuláře a v uvedeném termínu. Nominace bude posuzovat řídicí výbor LÍSKY, posílený o nezávislé osobnosti. O nominaci budou jednotlivci i organizace osobně informováni.

Nominace budou zveřejněny a ceny budou předány na XV. Krajské konferenci o EVVO ve Zlíně ve čtvrtek 12. listopadu 2015. Nominaci, prosím, zašlete nejpozději do **30.10.2015** na adresu:
Písemně: LÍSKA, z.s., M. Urbánka 436, Rokytnice (Základní škola), 755 01 Vsetín
Elektronicky: infoevvo@seznam.cz

<http://www.liska-evvo.cz/doc/liska-vyhlazuje-xv-rocnik-ceny-za-prinos-k-rozvoji-environmentalni-vychovy-vzdelavani-a-osvety-ve-zlinskem-kraji-za-rok-2015>

V příloze najdete:

Rozesílku 17/2015 - celý text v PDF

Nominační list na Cenu EVVO 2015

Pozvánku a přihlášku na XV. Krajskou konferenci o EVVO

Klub Lísky má 60 členů, je pro nás velkou radostí a motivací. Děkujeme za Vaši přízeň a podporu.

Pokud se Vám programy a činnosti Lísky líbí, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje, můžete se stát členem Klubu Lísky i Vy. Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Více informací [najdete zde](#).

[Přečtěte si](#), jak Klub Lísky funguje a co nabízí.

[Přihláška do Klubu ke stažení zde](#)

Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Vznikla po několikaleté usilovné práci na benefičních projektech. Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhacovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>
Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly. **Podívejte se na novou kampaň:** <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Centrum Čalantika je jméno chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce, kde žije více než 12 tisíc lidí. Čalantika je však také název **centra pro vzdělání a volný čas**, které poskytuje základní vzdělání dětem z velmi chudých poměrů a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum nabízí vzdělání také rodičům a opatrovníkům dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity. <http://www.calantika.cz>

Aktuality a novinky

- ❖ **20. října se dozvíme letošního, v historii již čtrnáctého, vítěze ankety Strom roku. Podívejte se na naše finalisty. Který to asi bude? Vítěz bude příští rok bojovat o titul [European Tree of the Year](#).**
- ❖ **Jak učít POLY**

V LÍSCĚ jsme vydali metodické a pracovní listy na podporu polytechnického vzdělávání v MŠ, vytvořené v projektu Jak učít POLY - rozvoj kompetencí pro polytechnické vzdělávání v mateřských školách, <http://www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-1>

K metodickým listům jsme vytvořili 7 originálních sad pomůcek na téma VODA, ZEMĚ, VZDUCH, SLUNCE, ŘEMESLA, ZAHRADA a MATERIÁLY.

Další metodické materiály LÍSKY najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/metodicka-podpora>

Zdroje (nejen) pro EVVO

- 3. výběrové kolo Programu 3P, vyhlášatel Nadace rozvoje občanské společnosti <http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2447443>

Zdravé stromy pro zítřek, vyhledávatel Nadace Partnerství

<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2447441>

3. ročník programu Pomáhej, vyhledávatel Nadace VIA

<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2447444>

- Podzimní kolo programu souSedíme si, vyhledávatel Nadace VIA
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2447445>
- Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro NNO, vyhledávatel Ministerstvo školství ČR
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2447449>
- Zelené oázy, vyhledávatel Nadace Partnerství
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2447442>
- **Nadace VIA vyhláší opět grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů:
<http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- Granty Evropské nadace mládeže Vyhledávatel **European Youth Foundation**,
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Moštování v ZŠ Vsetín, Rokytnice 436**
Ve středu 21. října proběhne na školní zahradě ZŠ Rokytnice ve Vsetíně závěr Rokytnického jablkobraní. Od 14:30 do 16:00 můžete přijít ochutnat jablečný mošt a štrůdl, který připraví žáci 7. ročníku. Ke Dni stromů se připojíme vysazením lísky.
- **Stromové slavnosti, Zlín, 20.-23.10.2015**, pořádá Odbor městské zeleně a Odbor životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Zlína. V programu můžete zavítat do sadu Svobody na Den stromů, který nabízí bohatý program: výsadbu nového stromu, věšení budky pro netopýry a ukázkou hendikepovaných netopýrů, ukázkou sov a dravců, moštování jablíček, tvořivé dílničky, stromolezecké aktivity a další program (nejen) pro děti.
Máte možnost zúčastnit se dvou výsadeb - dne 22. 10. se budou vysazovat nové třešně do sadu v Malenovicích a 23. 10. jabloně do sadu na Mladcové.
Více informací o slavnostech na <http://bit.ly/stromove-slavnosti-2015>
- Vsetín, 21. října - **setkání s pěstiteli kávy Eimarem z Mexika a Walfredem z Guatemaly**, které v rámci podpory fair trade pozvala do České republiky společnost NaZemi.
Plánovaný program: v 10 hodin LÍSKA, 10.30 – 11.15 hodin, ZŠ Rokytnice – beseda se žáky, 11:45 - 12:30 hodin, ZŠ Sychrov – beseda se žáky, 13:30 - 14:30 hodin, kavárna POHODA - posezení s místními podporovateli a členy řídicí skupiny, <https://www.facebook.com/events/752305958231545/>
- **Seminář "Odlévání zvířecích stop"**, který se uskuteční v sobotu 24.10.2015, od 10 hodin, ve Slovensko-českém informačním centru Kohútka, www.ochrancuzi.cz, přihlášky: nemcovar@seznam.cz
- **14/15 Bařův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **SEMINÁŘ VZDĚLÁVÁNÍ VENKU** s britskou pedagožkou Juliet Robertson, jenž je zaměřený na vzdělávání předškoláků a žáků prvního stupně.
 Termíny a místa konání seminářů:
  - 4.11. Kapráluv mlýn, Jihomoravský kraj
  - 5.11. SEVER, Hradec Králové, Královehradecký kraj
  - 6.11. SEVER, Děčín, Ústecký kraj
  - 9.11. Toulcův dvůr, Praha
  - 10.11. PROUD, Plzeňský kraj
  - 13.11. Sluňákov, Olomoucký kraj
- **KONFERENCE KONTAKT DĚTÍ S PŘÍRODOU**, 16. – 18. 11. 2015 v Horním Maršově v Krkonoších.
 Vstup na obě akce je **ZDARMA**. Případný poplatek je pouze za stravu a v případě konference také za možné ubytování.
- **Konference Inovace výuky**
 V letošním roce proběhne již po čtvrté největší pedagogická konference v České republice. Pořádá ji Inovace výuky nově ve spolupráci s o.s. AISIS Kladno. Je určena pro vedoucí pracovníky škol a vzdělávacích institucí a samozřejmě pro učitelky a učitele mateřských, základních a středních škol.
 Letošní ročník s názvem "Učíme se z příběhů okolního světa" vyvede účastníky ven ze školy a nabídne různé přístupy na propojení vzdělávání se světem „tam venku“. Konference je určena učitelům, ředitelům škol, rodičům – jednoduše všem těm, kteří se zajímají o inovace ve vzdělávání.
 Přijďte se podívat, jak lze čerpat inspiraci z firem, divadel, filmů, historických i moderních zdrojů, volnočasových aktivit! <http://www.inovacevyuky.cz/>
- **Arnika ve spolupráci s Multifunkčním centrem zámeck Lednice, za podpory Německé spolkové nadace pro životní prostředí DBU a pod záštitou Michala Haška, hejtmána Jihomoravského kraje, pořádá III. ročník mezinárodní konference Aleje 2015, tentokrát s podtitulem „Finanční zdroje pro aleje“.**
 Kdo by si tuto událost zejména neměl nechat ujít? Starostové obcí, pracovníci odborů životního prostředí a regionálního rozvoje, správci silnic a další odborníci zabývající se problematikou zeleně v krajině. Součástí konference je doprovodný program - Výprava do alejí Jihomoravského kraje.
 Termín konání konference: **27.- 28. listopadu 2015**
 Web: <http://arnika.org/mezinarodni-konference-aleje-2015-financni-zdroje-pro-aleje>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

- **Celodenní akreditovaný seminář globálního rozvojového vzdělávání „Svět v jednom dni“**
 Termín: středa 25.11.2015, 9.30 – 14.15 hodin
 Místo: prostory LÍSKY, základní škola Rokytnice, Vsetín, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
 Obdržíte ZDARMA metodickou publikaci Svět v jednom dni; projektové dny s rozvojovou tematikou pro I. stupeň v hodnotě 500 Kč i další zajímavé materiály do výuky.
 Doporučeno: pedagogům 1. stupně ZŠ

- **Celodenní akreditovaný workshop „Učíme se s POLY“**
Představení pomůcek a metodik z projektu Jak učit POLY - rozvoj kompetencí pro polytechnické vzdělávání v mateřských školách. Průvodkyní je malá holčička POLY, která vás postupně provede tématy voda, země, vzduch, slunce, materiály, řemesla a zahrada.
Získáte zdarma publikaci Jak učit POLY – soubor 70 metodických listů.
Termín: čtvrtek 26.11.2015, 9.30 – 15.00 hodin
Místo: prostory LÍSKY, základní škola Rokytnice, Vsetín, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
Doporučeno: pedagogům MŠ, ŠD

- **Celodenní akreditovaný vzdělávací program Líska „Projektové dovednosti v EVVO – aneb jak na psaní projektů malého rozsahu“**
Praktický workshop - nácvik základních dovedností pro přípravu a zpracování projektové žádosti na podporu aktivit EVVO.
Termín: 1. prosince 2015, 9.30 – 14.30 hodin
Místo: prostory LÍSKY, základní škola Rokytnice, Vsetín, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
Doporučeno: pedagogům MŠ, ZŠ, SVČ, koordinátorům EVVO

Pozvánky a přihlášky ke stažení <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

- **Specializační studium pro školní koordinátory EVVO v MŠ, ZŠ, SVČ**

LÍSKA připravuje otevření specializačního studia pro školní koordinátory EVVO.

Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. („specializační studium“).

Termín realizace: únor 2016 - duben 2017.

Kurz proběhne v rozsahu 250 vyučovacích hodin (tj. 187,5 šedesátiminutových hodin) přímé výuky, které je zakončeno obhajobou písemné závěrečné práce a závěrečnou zkouškou. Obhajoba závěrečné práce a závěrečná zkouška nejsou zahrnuty do 250 hodin studia. Závěrečná práce obsahuje Školní program EVVO, vytvořený účastníkem studia pro vlastní školu či školské zařízení, <http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-pro-skolni-koordinatory-evvo>

- **Vzdělávací kurz Praktická péče o zahradu společně s dětmi**

Cyklus 4 dvoudenních seminářů zahrnuje jak teoretickou, tak praktickou přípravu pedagogů na plánování zahrad, jejich údržbu a efektivní organizaci práce na nich. Účastníci kurzu jsou seznamováni s moderními trendy a technologiemi šetrnými k přírodnímu prostředí i jejich rozpočtu.

Termín realizace: únor 2016 – květen 2017, <http://www.liska-evvo.cz/doc/nabidka-noveho-vzdelavaciho-kurzu-prakticka-pece-o-zahradu-spolecne-s-detmi>

Programy a služby Líska a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Líska, o.s.
 Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
 Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- Nabídku **výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací** najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>
- LÍSKA připravila **výukové programy pro mateřské školy, školní družiny a ročníky na I. stupni ZŠ.**
 Kontakt 605 445 847, <http://www.liska-evvo.cz/doc/nabidka-vyukovych-programu-lisky-1>
- Nabídka **výukových programů a exkurzí Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí n.M.,** <http://vis.bilekarpaty.cz/>
- Nabídka **lektorských programů z Muzea regionu Valašsko, p. o., zámku Kinských ve Valašském Meziříčí.**
<http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/spolecenskovedni-lektorske-programy-pro-ms-zs-ss/>

Nový výukový program s názvem **Život plný námahy**, který se uskuteční v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí ve dnech 13. 10. 2015 - 17. 1. 2016. Valašský venkov byl v minulosti místem tvrdé práce a každodenní dřiny. Zjistíme, co obnášela jednotlivá řemesla a jaká byla obživa místních obyvatel. Vyzkoušíme si, jak náročné je mletí mouky, výroba šindelů, zpracování vlny a řada dalších činností. Výstava je zaměřena na díla neprofesionálních řezbářů, která zobrazují, jak si lidé v chudém valašském kraji zajišťovali živobytí. K výstavě je připraveno několik workshopů a tradiční podzimní soutěž pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ.

Více informací o lektorském programu, soutěži a workshopech pro žáky škol na:

<http://www.muzeumvalassko.cz/lektorske-programy-valasske-mezirici/zivot-plny-namahy/>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/taboru>

Podzimní pobyt s LÍSKOU na hotelu JAVORNÍK, 30.-31.10.2015, <http://www.liska-evvo.cz/doc/barevny-vikend-s-liskou-pro-rodiny-s-detmi-na-wellness-hotelu-javornik-1>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Naplánujte si návštěvu **14/15 Baťova institutu Zlín**, www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální nabídku najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>
Výstava fotografií hub Jiřího Nováka - **Houby neobvyklé, vzácné a chráněné**, která je v zámku Kinských k vidění do 31. 12. 2015. Pokud Vás tato tematika zaujala, můžete se zúčastnit **lektorského programu Není houba jako houba**.
Více informací o lektorském programu naleznete zde: <http://www.muzeumvalassko.cz/lektorske-programy-valasske-mezirici/neni-houba-jako-houba/>
Více informací: <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/houby-neobvykle-vzacne-i-chranene/>
Život plný námahy, který se uskuteční v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí ve dnech 13. 10. 2015 - 17. 1. 2016. Valašský venkov byl v minulosti místem tvrdé práce a každodenní dřiny. Zjistíme, co obnášela jednotlivá řemesla a jaká byla obživa místních obyvatel. Vyzkoušíme si, jak náročné je mletí mouky, výroba šindelů, zpracování vlny a řada dalších činností. Výstava je zaměřena na díla neprofesionálních řezbářů, která zobrazují, jak si lidé v chudém valašském kraji zajišťovali živobytí. K výstavě je připraveno několik workshopů a tradiční podzimní soutěž pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ.
Více informací na webových stránkách: <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/zivot-plny-namahy/>

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Ekolympiáda pro základní školy, ZŠ Zlín - Štípa – středa 25.5.2016**
- **Badatelsky orientované vyučování**
Projekt Badatele.cz je výsledkem spolupráce Sdružení TEREZA a týmu učitelů, kteří pracovali 2 roky na metodě umožňující zařazovat badatelsky orientované vyučování do běžné výuky na ZŠ. Cílem této metody je pěstovat v žácích přirozenou zvědavost.
Více na <http://badatele.cz/cz>
Naše lísková žákovská badatelská konference **ŽBAKO proběhne 5. května 2016 ve Vsetíně**.
- **6. ročník soutěže s tematikou ochrany klimatu - CO2 liga, www.co2liga.cz**
Soutěž probíhá **od října 2015 do dubna 2016** a bude mít 5 kol s tematicky různým zadáním (úvodní kolo: klimatická změna; a poté 4 specializovaná témata: voda, energie a bydlení, jídlo, doprava),
www.co2liga.cz

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte:

http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe inspirovat ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

Konference [Skutečně zdravá škola](#), která je zaštitěna ministrem životního prostředí, panem Mgr. Richardem Brabcem, pražským radním pro Zdravotnictví a bydlení, panem Ing. Radkem Lackem a předsedou Výboru zdravotnictví a bydlení ZHMP, panem Ing. Milošem Růžičkou. **Praha, 24.10.2015**

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku. <https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>, <http://www.skutecnezdravaskola.cz>, Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz (o udržitelné spotřebě v domácnosti).

Žijte BIO

na www.bio-info.cz vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

Stránky sdružení TEREZA

www.nejsetrnejsi.cz

Bezva doporučení: **sáčky na ovoce a zeleninu Onya Weigh**. My je při nákupech používáme doslova každý týden. Už ani jeden zbytečný jednorázový mikrotenový sáček! <http://www.econea.cz/hledat?q=Onya+Weigh>

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

❖ Prodejní místa:

- **Výrobky fair trade můžete zakoupit v Lísce - budova Základní školy Vsetín,** Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 15.00 hodin
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.
Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích.
- Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty).
V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Líska je podporovatelem kampaně **Za férovou čokoládu!** <http://cz.makechocolatefair.org/supporters>

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- Regionální značky <http://www.regionalni-znacky.cz>
- Sdružení Tradice Bílých Karpat koordinuje facebookovou kampaň na podporu místních výrobků. Více na <http://tradicebk.cz/files/dokumenty/TZ%20kampan.pdf>

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejte recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz. Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

ČOKOLÁČ

Ve vodní lázni rozehřejeme 200 g kvalitní bezmléčné čokolády, necháme ji trochu zchladnout a vešleháme do ní 4 žloutky. Ze 4 bílků ušleháme tuhý sníh a postupně jej vmícháme do čokolády. Těsto rozetřeme do vymazané a vysypané dortové formy (prům. max. 20 cm) a pečeme při 180 stupních 25 minut.

Zdroj: Kuchařka ze Svatojánu

Skvělý a zdravý recept na nepečený cheesecake s jablky

Ingredience:

100g sušenek

100g jemných ovesných vloček

skořice

mléko

jablečná vrstva

3 oloupaná jablka

skořice, rum

tvarohová náplň

500g tvarohu ve vaničce

200g ricotty

sladidlo dle chuti (např. půl odměrky proteinu a lžiči javorového sirupu)

trocha rumu, citronové šťávy

1 plátková dortová želatina

2 hrsti ořechů, nasekaných

Postup:

Připravíme si korpus tak, že rozdrťme sušenky na prášek a smícháme ho s vločkami a skořicí. Po malých dávkách přidáváme mléko dle potřeby, aby se vytvořila mírně lepivá drobenka, kterou vtlačíme do dortové formy. Připravený korpus dáme do lednice. Jablka nakrájíme na kostky a dáme je s rumem, skořicí a trochou vody chvíli podusit v kastrůlku, aby změkla. Necháme trochu zchladnout. Tvaroh smícháme s ricottou, rumem, citronovou šťávou, osladíme a připravíme si želatinu dle návodu na obalu, která nakonec přijde do

krému. Na korpus navrstvíme jablíčka, zalijeme tvarohovou směsí a posypeme oříšky, které lehce zamačkáme do krému. Necháme ztuhnout v lednici do druhého dne.

Autorem receptu je: @michelangelka

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?**, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- **Výtvarné podzimní nápady** najdete na <http://www.i-creative.cz/2015/09/07/vytvarka-podzim/>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

- **Neziskovky:** venku se začíná ochlazovat a stejně tak přitahuje i v naší redakci. Rozhodli jsme se totiž opřít do nesnadného tématu. Fundraising je pro neziskovky denním chlebem, související otázky etiky a emocí ale na talíři běžně nemáme – nebo ano? V říjnovém čísle Světa neziskovek najdete první část článku, ve kterém problematiku otevíráme.

A tím nekončíme – emoce budí také otázka ústavní péče, která zůstává skoro výhradně českým modelem. Naopak s pozitivním ohlasem veřejnosti se setkává zajímavý způsob, jak ve školách budovat vztah dětí k adopci svého zvířecího společníka namísto koupě. Více se můžete dočíst v říjnových rozhovorech.

Hledáte spolehlivého právního průvodce? Pak nepřehlédněte recenzi Marka Šedivého k nové publikaci. A tentokrát pro Vás máme i zahraniční inspiraci – jak se popraly americké neziskovky s ekonomickou krizí? Vše najdete na adrese <http://news.neziskovky.cz/>.

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

- **Odkaz na novou papežskou encykliku a komentář od Nadi Johanisové v Kulturních novinách:** <http://www.kulturni-noviny.cz/nezavisle-vydavatelске-a-medialni-druzstvo/archiv/online/2015/26-2015/encyklika-laudato-si-je-treba-chranit-stvorene-bytosti-a-prirodu>
Plné znění encykliky ke stažení: http://www.paulinky.cz/Knihovnicka/Encyklika-Laudato-si?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=180

- **Kdy jste naposledy vylezli na strom?** A co vaše děti, lezou rády po stromech? Dovolíte jim to? Dnes mají stromy svátek. Vyšplhejte do jejich korun a popřejete jim. Přčtete si proč by děti měly lézt na stromy.
<http://jdeteven.cz/detail/cz/jen-tak-si-vylezt-na-strom>

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference
Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Rozesílku připravuje a rozesílá Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín,

www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.